

Yttrande över Yttrande över granskningshandling för Regionplan för Skåne 2022-2040, dnr 00613/2021

Beskrivning av ärendet

Region Skåne har tagit fram en granskningshandling för regionplan för Skåne utifrån uppdrag i 7 kap. plan- och bygglag (2010:900). Syftet med planen är att: "Regionplan för Skåne 2022 – 2040 ska vara ett stöd för den fysiska planeringen i de skånska kommunerna vad gäller de mellankommunala och regionala planeringsfrågorna samt bidra till att skapa ett sömlöst Skåne för invånarna. Regionplanen är det fysiska uttrycket av den regionala utvecklingsstrategin Det öppna Skåne 2030." Helsingborgs stad har mottagit Regionplan för Skåne 2022-2040, granskningshandlingen, för yttrande.

Bland de synpunkter som kommunstyrelsen framförde i sitt yttrande i samrådsskedet, april 2021, konstateras att synpunkter som har inarbetats i granskningshandlingen är att Ängelholms kommun har fått klassificeringen regional kärna, att Västkustbanan, hamnar och flygplatser lyfts fram i strukturkartan, att strategierna mot 2040 är tydligare. Det är också bra att markanvändningskartan har tagits bort och att strukturkartorna istället har vidareutvecklats.

Synpunkter från Kommunstyrelsen

Nedan kommenterar staden några kvarstående synpunkter av särskild vikt kring bland annat strategiska noder och flerkärnighet, nationell tillväxtmotor, energiförsörjningen och klimatmålen.

Strategiska noder

Region Skåne har till granskningshandlingen omdefinierat de lokala kärnorna, till olika former av strategiska noder. Det är positivt, men som staden skrev i sitt samrådsyttrande behöver dessa överensstämma med de samhällen med lokal service samt god kollektivtrafikförsörjning som Familjen Helsingborg pekar ut i sin strukturplan. Speciellt då strukturkartan inte enbart ska visa på ett nuläge, utan utgör en ortstruktur med sikte på 2040. Vilka orter kan utvecklas till strategiska noder på 15-20 års sikt? Det är dessutom av stor vikt att Region Skåne inte naggas på den flerkärniga ortsstrukturen, som behöver vara målbilden även i framtiden.

Här vill staden också lyfta fram sitt arbete med *utvecklingen av stationsorterna* som en viktig framtidsfråga för regionen eftersom det möjliggör ett effektivt användande av investeringar i infrastruktur och kollektivtrafik. Detta arbete, tillsammans med strategier och planeringsprinciper för hållbar utveckling,

främjande av stationsnära lägen, möjligheter till en god livskvalitet med tillgång till grönstruktur, ligger också i linje med Helsingborgs översiktsplan.

Nationell tillväxtmotor

Med hänvisning till vad som framfördes i stadens samrådsyttrande vill Helsingborgs stad hävda att det i granskningshandlingen fortfarande är oklart på vilka grunder Malmö/Lund definieras som nationell tillväxtmotor. Familjen Helsingborg efterlyser en tydligare definition av begreppet nationell tillväxtmotor än vad som redovisas i planen. Det är viktigt att det framgår klart vilket syfte ett utpekande av en nationell tillväxtmotor har och vilka konsekvenser det får för övriga delregioner i Skåne. Helsingborg ligger i samma FA-region (funktionell analysregion) som Malmö och Lund och väntas göra det även 2025 enligt senaste prognosen. Den FA-region som dessa tre städer tillhör är tillsammans med Stockholm och Göteborg en av tre storstadsregioner i Sverige enligt den senaste definitionen. Helsingborgs stad anser att det är mer rimligt att nationella tillväxtmotorer definieras utifrån FA-regioner snarare än att godtyckligt peka ut vissa kommuner.

Indelningen i FA-regioner lutar sig mot en vedertagen metod och en definition som gör att indelningen går att följas upp över tid. Helsingborgs stad anser att nationella tillväxtmotorer är regioner som har förmåga att påverka och driva den nationella tillväxten. Helsingborgs ledande position som bland annat hamn- och logistikstad, bidrar redan i dag till den nationella tillväxten. Helsingborgs hamn är en av Sveriges största färjehamnar och en av norra Europas ledande containerhamnar.

Även i Helsingborgsregionen pågår en snabb utveckling av kunskapsintensiva företag och universitetsforskning. Helsingborgsregionen är också ett av Sveriges främsta logistiknav och utsågs 2020 till Årets tillväxtläge. Helsingborg har länge varit landets centrum för livsmedelslogistik, men växer nu starkt inom trepartslogistik (TPL), e-handel och internationellt distributionsläge.

Förstärkningar av Västkustbanan och den fasta förbindelsen mellan Helsingborg och Helsingör kommer ytterligare att bidra till den nationella tillväxten och stärka hela Öresundsregionens position, nationellt och internationellt. I detta sammanhang vill Helsingborgs stad än en gång poängtera vikten av att Skånebanan uppgraderas till en del av höghastighetsprojektet redan nu.

Andra faktorer som ofta lyfts fram som viktiga för hållbar tillväxt är innovationskraft och omställningsförmåga, områden där Helsingborg tagit en ledande roll i regionen. Bland annat utsågs Helsingborgs stad till en av Europas mest innovativa städer 2020, för att ett år senare vara en av finalisterna till European Green Capital.

Strukturplan för Familjen Helsingborg

Familjen Helsingborg har som nämnts ovan, tagit fram en gemensam Strukturplan för de elva kommunerna som ingår i samarbetet. Strukturplanen innehåller ställningstagande kring grönstruktur, arbete och näringsliv, boende samt infrastruktur och kollektivtrafik. Till dokumentet finns även objekt som bör prioriteras i nationell och regional infrastrukturplanering. Objekten är av

stor vikt för utvecklingen i Skåne. Helsingborgs stad vill här poängtera vikten av att regionplanen fortsatt håller fast vid tidigare överenskommelser som Skånebildens och Greater Copenhagen's trafikcharter.

Övriga synpunkter

Det är önskvärt att regionplanen är tydligare angående hur regionen anser att klimatmålen ska uppnås även efter år 2030.

Helsingborgs stad framförde i samrådsskedet vikten av att säkra regionens tillgång till klimateffektiv och tillförlitlig energiförsörjning, vilket utgör en grundläggande förutsättning för utvecklingsstrategins målsättningar. Granskningshandlingen nämner varken kraftvärmen, fjärrvärmen eller fjärrkylan, vilka allihop är viktiga energibärare i energisystemet i Skåne. Regionplanen bör kompletteras med en kort redovisning av de inom regionen vanligast förekommande energibärarna, samt hur de används och hur de produceras. Detta skapar en överblick över den förflyttning som måste till för att klimatmålen ska kunna uppnås. Även den tematiska fördjupningen om bebyggelseutvecklingen bör utvecklas utifrån förekommande förutsättningar för uppvärmning och eltillförsel.

Andra områden där den kommunala översiktsplaneringen bör kunna hitta stöd och riktning är planeringen av verksamhetsmark inom specifika branscher som exempelvis logistik. Idag anger regionplanen att det behövs ett regionalt helhetsperspektiv på gods- och logistikfrågor. Helsingborg instämmer i detta. Med en kommande fast HH-förbindelse kommer flödena av godstrafik på väg E6 att förändras, ett förhållningssätt till detta saknas i planen.

Regionplanens ambitioner om hållbara godstransporter och hållbart resande innebär en överflyttning av gods till tåg och sjöfart, vilket ytterligare stärker Helsingborgs hamn.

Kartbilden Utblick Skåne 2050 illustrerar inte regionens ambitioner på ett tydligt sätt.

Process och fortsatt arbete

Både för Helsingborgs stad och Familjen Helsingborg är regionplanearbetet viktigt utifrån ett regionalt och lokalt utvecklingsperspektiv. Det finns en stor respekt för att processen är ny och behöver utvecklas över tid. Det är viktigt att alla ställningstaganden och strategiskt viktiga vägval diskuteras transparent och i tidigt skede för att processen och planerna ska vara relevanta och trovärdiga. De fyra hörnen kan vara bra dialogpartners framöver, tillsammans med de enskilda kommunerna. Kommande aktualitetsprövning av regionplanen kan med fördel samordnas med kommunernas aktualitetsprövning av översiktsplanerna.

Helsingborg den 1 december 2021

Peter Danielsson
Ordförande